

**Univerzita Karlova
Pedagogická fakulta
Katedra psychologie**

2020

Navazující magisterské studium psychologie

Písemný přijímací test

Varianta B

Odpovědi budete zaznamenávat do záznamových archů. K dispozici máte 2 záznamové archy.

V rámečku v záhlaví každého záznamového archu vyznačte **Typ testu**. Tento typ je na každém archu jiný:

pro první arch (otázky 1 – 80): **PDBE**

pro druhý arch (otázky 81 – 136): **PDET**

Ve všech úlohách vybíráte odpověď z nabídnutých 5 variant. Odpovídejte tak, že vyberete správnou odpověď a v řádku, který odpovídá číslu úlohy, ji vyznačíte křížkem.

Každá úloha má pouze jednu správnou nebo nejlepší odpověď. Všechny úlohy jsou stejně bodově ohodnoceny. Část otázek je formulována v anglickém jazyce.

V případě opravy „začerněte“ políčko s původní odpovědí a označte křížkem písmeno, pro které jste se rozhodli v nové odpovědi.

Některé otázky požadují vybrat variantu, pro kterou skutečnosti, o kterých mluví úvodní formulace, neplatí! Věnujte proto pečlivou pozornost tomu, jaké je tučně vytištěné znění otázky.

POZOR! Nepodkládejte formulář, který právě vyplňujete, formulářem pro další část testu. Druhý formulář by se tím mohl znehodnotit pro správné načtení odpovědí elektronickou čtečkou.

Při odevzdání kontrolujte, zda jsme Vaším formulářům s odpověďmi přidělili správné identifikační štítky.

Na vyplnění testu máte 120 minut.

1. **Které z následujících vymezení sociální psychologie je nejpřesnější?**
 - a) psychologická disciplína zabývající se sociálními skupinami
 - b) základní psychologická disciplína zabývající se vztahy mezi lidmi
 - c) aplikovaná psychologická disciplína zabývající se chováním člověka
 - d) aplikovaná psychologická disciplína zabývající se vztahy mezi jednotlivci a mezi skupinami
 - e) **základní psychologická disciplína zabývající se vztahy a fungováním psychiky v sociálních situacích**

2. **Efekt koktejlové párty se zkoumá v rámci:**
 - a) zrakového vnímání
 - b) sluchového vnímání
 - c) poruchy sluchu způsobené poškozením vnitřního ucha
 - d) **pozornosti**
 - e) percepčních iluzí

3. **Které z následujících tvrzení o schopnosti rozlišovat fonémy jazyka v průběhu dětství je pravdivé?**
 - a) **Schopnost rozlišovat fonémy mateřského jazyka od fonémů jazyka cizího výrazně roste během prvního roku života.**
 - b) Schopnost rozlišovat fonémy jakéhokoliv jazyka je vrozená a během lidského života se nemění.
 - c) Schopnost rozlišovat mezi fonémy vlastního a cizího jazyka není v prvních letech života vůbec přítomna.
 - d) Schopnost rozlišovat fonémy cizího jazyka se u dětí ztrácí v mladším školním věku.
 - e) Vyšší schopnost rozlišovat fonémy mateřského jazyka než jazyka cizího se vyvíjí již v prenatálním období.

4. **Kterému z následujících témat se nevěnoval S. Asch?**
 - a) informačnímu tlaku skupiny na jedince
 - b) **interpersonální komunikaci**
 - c) vnější konformitě
 - d) efektu prvního dojmu
 - e) utváření představ o druhých lidech

5. **Fonologický vyrovnávací zásobník slouží:**
 - a) k převodu vizuálních informací do fonologického kódu
 - b) k vytváření rovnováhy mezi vizuálním a fonologickým kódováním
 - c) k dlouhodobému uchování fonologických informací
 - d) **ke krátkodobému uchování informací fonologického kódu**
 - e) k převodu informací fonologického kódu do jiného kódu

6. **S jakou věkovou skupinou se nejčastěji pojí termín polymorbidita?**
 - a) 3-6 let
 - b) 12-18 let
 - c) 20-40 let
 - d) 40-65 let
 - e) **65 a více let**

7. **Situace, kdy působení určitého podnětu podporuje či podněcuje další zpracování podnětu, se nazývá:**
 - a) iniciace
 - b) anterográdní zpracování
 - c) prepercepce
 - d) prekognice
 - e) **priming**

8. **Podle teorie kauzálních atribucí H. Kellyho lidé zvažují různé aspekty chování druhých předtím, než jim přiřadí určitou příčinu. O které aspekty se jedná a jakými otázkami je lze vymezit? Z následujících možností vyberte tu, která nejuplněji a nejpřesněji odpovídá zadání.**
- konzensus (chovají se různí lidé vůči danému podnětu stejně?) a distinktivita (chová se daný člověk vůči jiným podnětům odlišně?)
 - konzensus (chovají se různí lidé vůči danému podnětu stejně?), konzistence (chová se daný člověk vůči podobným podnětům vždy stejně?) a distinktivita (chová se daný člověk vůči jiným podnětům odlišně?)**
 - konzistence (chová se daný člověk vůči podnětu podobně jako ostatní lidé?) a konsenzus (chová se daný člověk vůči konkrétnímu podnětu vždy stejně?)
 - konzistence (chová se daný člověk podobně jako ostatní lidé?), konsenzus (chová se daný člověk vůči konkrétnímu podnětu vždy stejně?) a distinktivita (chová se daný člověk vůči různým podnětům odlišně?)
 - distinktivita (chovají se různí lidé odlišně?), konsenzus (shoduje se více osob na vnímání situace?) a kontinuita (přetrvává pozorované chování po delší dobu?)
9. **Určete správně pořadí těchto tělesných změn u dívek.**
- počátek růstu axilárního ochlupení, počátek růstu prsů, menarché
 - menarché, počátek růstu prsů, počátek růstu axilárního ochlupení
 - počátek růstu axilárního ochlupení, menarché, počátek růstu prsů
 - počátek růstu prsů, menarché, počátek růstu axilárního ochlupení
 - počátek růstu prsů, počátek růstu axilárního ochlupení, menarché**
10. **K čemu se využívá technika repertoárové mřížky?**
- k porovnávání míry oblíbenosti různých osob
 - k měření rozsahu centrálních rysů jedince
 - k mapování třídících znaků strukturujících mentální reprezentace jednotlivců
 - k subjektivnímu popisu struktury v malé sociální skupině
 - k zjišťování bipolárních osobních konstruktů jedince**
11. **U „fuzzy“ pojmů probíhá přiřazování objektu k danému pojmu prostřednictvím:**
- srovnávání objektu s prototypem**
 - kategorizace objektu
 - identifikace klíčového rysu objektu
 - mnohočetné definice objektu
 - schematizace objektu
12. **V jakém stádiu kognitivního vývoje je dle Piageta jedinec schopen chápat principy konzervace a reverzibility?**
- konzervaci i reverzibilitu ve stádiu konkrétních operací**
 - konzervaci v předoperačním stádiu, reverzibilitu ve stádiu konkrétních operací
 - reverzibilitu v předoperačním stádiu, konzervaci ve stádiu konkrétních operací
 - konzervaci ve stádiu konkrétních operací, reverzibilitu ve stádiu formálních operací
 - konzervaci i reverzibilitu ve stádiu formálních operací
13. **Který z následujících dílčích projevů nepatří mezi paralingvistické jevy (v rámci neverbální komunikace)?**
- tempo promluvy
 - emočně laděná slova**
 - prodlevy, mlčení
 - ironie
 - hlasitost
14. **Induktivní usuzování se zakládá na:**
- kontextu
 - logických pravidlech
 - inteligenci
 - pravděpodobnosti**
 - pragmatických pravidlech

15. **Co je mentalizace?**
 a) proces zrání vyšších vrstev centrální nervové soustavy
b) schopnost činit svět kolem sebe psychickým
 c) proces zpracovávání vjemů pomocí myšlenkových operací
 d) schopnost kognitivního zpracování mentálních stavů jedince
 e) schopnost vyvozovat závěry na základě fantazijních představ
16. **Detekce změn teploty organismu probíhá především:**
 a) v amygdale
 b) v týlním mozkovém laloku
 c) v kožních receptorech
 d) v míše
e) v hypotalamu
17. **Kdo zastával předpoklad „vrozených syntaktických struktur“?**
 a) C. G. Jung
 b) C. E. Osgood
 c) J. Fodor
d) N. Chomsky
 e) K. Bühler
18. **Sémantický diferenciál vytvořený J. Osgoodem obsahuje několik dimenzí, v nichž dochází k posuzování podnětového materiálu. Která z následujících možností obsahuje úplný výčet správných dimenzí?**
 a) **síla, aktivita, hodnocení**
 b) moc, preference, potence
 c) emoce, sociabilita, inteligence
 d) aktivita – pasivita, síla – slabost
 e) energie, hierarchie, stabilita
19. **Autorem/autorkou pojmu „gender schéma“ je:**
 a) E. Roschová
b) S. Bemová
 c) H. Gardner
 d) G. Kelly
 e) A. Maslow
20. **"Komplex Petera Pana" se týká:**
 a) adolescentních dívek, které si idealizují svého partnera
 b) fantazijního světa předškolních dětí
c) mladých mužů, kteří jsou nezralí a utíkají před závazky dospělosti
 d) mladých mužů, kteří vyhledávají výrazně starší partnerky
 e) mladých žen, které vstoupí do manželství po velmi krátké době trvání vztahu
21. **S pomocí kterých pojmů vysvětloval koncept sociálních rolí E. Goffman?**
 a) zrcadlové já, významní druzí
b) divadlo, jeviště, zákulisí, maska
 c) identita, sebepojetí, sebepoznání
 d) pozice, interakce, jednání
 e) realita, učení, tlak
22. **Chování typu A bylo odvozeno:**
 a) z chování psychopatologických jedinců
 b) z chování výrazně výkonově orientovaných jedinců
c) z chování pacientů s ischemickou poruchou srdeční
 d) z chování sociálně úspěšných jedinců
 e) z chování jedinců s posttraumatickou stresovou poruchou

23. **ELSPAC je zkratka pro:**
- a) evropský longitudinální výzkum rozvodovosti
 - b) evropskou longitudinální studii těhotenství a dětství**
 - c) test rané interakce mezi matkou (pečující osobou) a dítětem
 - d) test školní zralosti
 - e) test vývoje jemné a hrubé motoriky
24. **Který z následujících autorů nepřispěl k rozvoji poznání o kauzálních atribucích?**
- a) F. Heider
 - b) H. Kelly
 - c) A. Ross
 - d) C. Jones
 - e) M. Argyle**
25. **Z nabízených možností vyberte správný sled spánkových stádií.**
- a) alfa vlny, REM, delta vlny, K-komplex
 - b) REM, K-komplex, alfa vlny, delta vlny
 - c) K-komplex, alfa vlny, delta vlny, REM
 - d) delta vlny, REM, K-komplex, alfa vlny
 - e) alfa vlny, K-komplex, delta vlny, REM**
26. **V kterém vývojovém období se podle J. Piageta u dětí objevuje schopnost chápat lingvistický humor?**
- a) období konkrétních operací**
 - b) senzomotorické období
 - c) období předoperační
 - d) období formálních operací
 - e) nesouvisí s žádným z uvedených období
27. **Jak se nazývá teorie, podle níž lidé vnímají sociální systém jako správný a spravedlivý, ačkoliv obsahuje sociální nerovnosti, které je osobně mohou znevýhodňovat?**
- a) teorie sociální stratifikace
 - b) teorie sociálních nerovností
 - c) teorie sociální směny
 - d) teorie ospravedlňování systému**
 - e) teorie spravedlnosti
28. **Co je to andropauza?**
- a) stav, kdy žena po rozchodu s partnerem aktuálně nehledá nový vztah
 - b) odborný termín pro mužskou podobu klimakteria**
 - c) období, kdy jedinec vyhledává nezávazné sexuální vztahy
 - d) odborný termín pro šestinedělí
 - e) odborný termín pro označení pracovní pozice muže, který je na rodičovské dovolené
29. **Co je kompenzační nápodoba?**
- a) typ sociálního učení, které se často vyskytuje u osob s určitým handicapem vzhlížející k lidem, jež vynikají právě v jejich oslabené oblasti**
 - b) krátkodobý pokles aktuálních dovedností u dětí v batolecím věku, kterým přibyl nový sourozenec
 - c) sociální učení vyskytující se u dětí v předškolním věku, které se snaží dostihnout staršího sourozence
 - d) negativní vztah marginalizovaných sociálních skupin k preferovaným skupinám
 - e) chování vyplývající z komplementárních stereotypů, které je obranou osob v sociální kategorii, vůči níž mohou panovat negativní stereotypy
30. **Jaká je správná definice halucinace?**
- a) klamná představa nezávislá na působení vnějších podnětů
 - b) klamný vjem vznikající zkreslením aktuálně působících podnětů
 - c) klamný vjem vznikající nezávisle na působení vnějších podnětů**
 - d) neschopnost odlišit představu a vjem
 - e) klamná představa vznikající zkreslením působících podnětů

31. **Kterého věkového období se týká syndrom EAN?**
 a) batolecího věku
 b) mladšího školního věku
 c) adolescence
 d) dospělosti
 e) **stáří**
32. **Kdo je autorem struktury komunikačního aktu, která zahrnuje následující prvky: mluvčí, adresát, kanál, kód, šum?**
 a) L. Jacoby
 b) R. Merton
 c) **R. Jakobson**
 d) G. Hall
 e) H. Kelly
33. **Která z nabízených možností správně doplňuje následující větu?
 „Biedermanova teorie vnímání předpokládá existenci _____ základních tvarů.“**
 a) 7+/-2
 b) 12-15
 c) 150-200
 d) **30-40**
 e) 50-200
34. **Které z uvedených spojení témat a jejich autorů není správné?**
 a) **Komunikace – E. Canetti**
 b) Konformita – S. Asch
 c) Kauzální atribuce – L. Ross
 d) Sociální facilitace – N. Triplet
 e) Sociální vliv – B. Latané
35. **Kdo postuloval klíčovou roli kognitivního hodnocení pro povahu emočního prožitku?**
 a) **R. S. Lazarus**
 b) Ch. Spearman
 c) B. Skinner
 d) R. B. Zajonc
 e) W. Cannon
36. **Který z výroků neplatí o kvantitativní metodologii?**
 a) Výzkum se snaží hledat v sociální realitě kauzální vztahy mezi jevy.
 b) **Metody sběru dat jsou koncipovány tak, aby zachycovaly mnohovrstevnatý a komplexní charakter reality.**
 c) Výzkumný tým se snaží zachovat odstup od zkoumaných osob.
 d) Výzkum se snaží o deskripci reality a zjištění frekvence jednotlivých prvků.
 e) Výzkumný design často aspiruje na sběr dat od reprezentativní skupiny osob vůči cílové populaci.
37. **Čím se zabývají zákony, které formulovali G. Fechner a E. H. Weber?**
 a) **intenzitou podnětu a intenzitou počítka**
 b) figurou a pozadím
 c) barevným viděním
 d) rozsahem krátkodobé paměti
 e) asociativním učením
38. **Která z následujících možností obsahuje jen psychology, kteří se věnovali tématu neverbální komunikace?**
 a) E. Hall, F. Allport, D. Bem
 b) M. Argyle, S. Asch, F. Allport
 c) **P. Eckman, K. Scherer, M. Argyle**
 d) M. Scheriff, R. Jacobson, Ch. Osgood
 e) B. Whorf, J. Sabini, L. Ross

39. **Které dva na sobě nezávislé procesy předpokládal Kaufman ve své teorii inteligence?**
- verbální a numerické myšlení
 - kontrolovaná a autonomní kognice**
 - konkrétní a abstraktní myšlení
 - procesy shora dolů a zdola nahoru
 - postupné a simultánní procesy
40. **Kdo je autorem principu vývojového směru?**
- Arnold Gesell**
 - John Bowlby
 - Margaret Mahlerová
 - Melanie Kleinová
 - Erik Erikson
41. **Které pořadí postupně se rozvíjejících úrovní má vývoj self jako aktivního činitele?**
- fyzická úroveň, psychická úroveň, sociální úroveň, teleologická úroveň, empatická úroveň, reprezentativní úroveň
 - fyzická úroveň, mentální úroveň, úroveň reprezentací, výkonová úroveň
 - fyzická úroveň, sociální úroveň, emocionální úroveň, empatická úroveň
 - fyzická úroveň, psychická úroveň, identitní úroveň, kognitivní úroveň
 - fyzická úroveň, sociální úroveň, teleologická úroveň, intencionální úroveň, reprezentativní úroveň**
42. **Které tvrzení o vzniku reprezentací prožitkových stavů je pravdivé?**
- Vznik reprezentací využívá mechanismu biofeedbacku.**
 - Vznik reprezentací je řízen vrozeným programem.
 - Reprezentace nevznikají, protože mají vrozenou povahu.
 - Vznik reprezentací je typickým projevem korelace geny-prostředí.
 - Reprezentace prožitku vzniká již v prenatálním období.
43. **Mentální reprezentace dělíme na:**
- slova a myšlenky
 - myšlenky a vzpomínky
 - obrazy a prožitky
 - prožitkové a vědomostní
 - propoziční a analogové**
44. **Kterým z následujících typů attachmentu rozšířila M. Mainová klasifikaci attachmentových vazeb?**
- dezorganizovaný**
 - úzkostný
 - vzdorující
 - vyhýbavý
 - bezpečný
45. **Novorozenecké období můžeme ve vývojové teorii J. Piageta spojit s obdobím:**
- prvotní separace
 - primárních cirkulárních reakcí**
 - symbiózy s mateřskou osobou
 - soustředění na vnitřní pochody dítěte
 - vytváření důvěry k pečující osobě

46. **Teorii emocí od S. Schachtera a J. E. Singera se říká dvoufaktorová. Jaké dva faktory zahrnuje?**
- emoce a valence
 - arousal a labelling**
 - fight a flight
 - evoluční funkce a kognitivní význam
 - výraz obličeje a fyziologická reakce
47. **Which test is used for the testing of color blindness?**
- Normann test
 - Ishihara test**
 - Purkyně test
 - IAT test
 - ANT test
48. **The Top-dog phenomenon is mainly related to:**
- the development of fine motor skills in preschool children
 - leisure activities for children in primary school
 - teacher-pupil relationship in secondary school
 - the decision making process when choosing a high school
 - social position changes related to the transition to secondary school, high school etc.**
49. **The attribution theory concerns our tendency to explain our behavior and that of others:**
- by external causes rather than internal causes.
 - by inferring causes on the basis of internal or external factors.
 - by internal rather than external causes.**
 - based on personality factors of object (the person attributed).
 - based on personality factors of subject (the person attributing).
50. **Which cue the painter cannot use to represent the depth in the picture?**
- relative height
 - aerial perspective
 - motion parallax**
 - interposition
 - relative size
51. **Identify the specific group associated with the following typology of individuals - Ambivalents, Wishfuls, Regretfuls, Resolved?**
- young adults - so-called singles**
 - adolescents with risky behavior
 - high school students
 - children up to 3 years
 - older people in the institutional care
52. **The PASS theory of intelligence was based on the work of:**
- L. S. Vygotsky
 - S. B. Kaufman
 - Ch. Spearman
 - A. R. Luria**
 - M. Csikszentmihalyi
53. **Who created the first test for measuring intelligence?**
- D. Wechsler
 - A. Binet and T. Simon**
 - L. S. Vygotsky
 - L. Terman
 - W. Stern

54. **Which of the characteristics of the Emerging Adulthood (J. Arnett, 2004) is not true?**
- period of exploration
 - period of self-focused view
 - period of feeling in-between
 - period of stability**
 - period of open possibilities
55. **What do we attribute our success to, when we perform well?**
- our group of colleagues
 - external circumstances
 - our personality type
 - the way we were socialized
 - internal characteristics**
56. **A. Thomas, S. Chess and H. G. Birch in their theory pursue:**
- children speech development
 - social behavior characteristic of preschool children
 - preschool development of fine motor skills
 - temperament characteristics of newborn behavior**
 - human figure drawing characteristics
57. **Which theory holds that a relationship must be profitable to endure?**
- complementary need theory
 - social exchange theory**
 - gain-loss theory
 - social comparison theory
 - theory of affiliation
58. **The term „zone of proximal development“ developed:**
- B. F. Skinner
 - C. G. Jung
 - L. S. Vygotsky**
 - A. Adler
 - A. Maslow
59. **State the stage where the process of separation and individualization takes places according to M. Mahler:**
- normal autistic phase, symbiotic phase, differentiation phase, separation-individuation
 - normal autistic phase, differentiation phase, rapprochement, separation-individuation
 - normal autistic phase, symbiotic phase, separation-individuation**
 - normal autistic phase, differentiation phase, practicing, rapprochement
 - normal autistic phase, symbiotic phase, differentiation phase, rapprochement
60. **Why attitudes change, according to the theory of cognitive dissonance?**
- Because clashing thoughts cause discomfort.**
 - Because emotionally persuasive arguments unfreeze beliefs.
 - Because logical arguments alter the belief component of an attitude.
 - Because weak attitudes involve clashing elements.
 - Because acting contrary to one's beliefs for a large reward causes dissonance.
61. **Which psychological phenomenon the Garlick's model of neural plasticity concerns?**
- intelligence**
 - visual perception
 - attention
 - schizophrenia
 - change blindness

62. **Who is the author of "feelings of dethronement" concept?**
 a) M. Mahler
b) A. Adler
 c) R. Spitz
 d) M. Klein
 e) A. Freud
63. **What the male and female friendships are based on in Europe and North America?**
 a) Male friendships – attraction; Female friendships – activity
 b) Male friendships – activity; Female friendships – activity
 c) Male friendships – activity; Female friendships – attraction
d) Male friendships – activity; Female friendships – sharing feelings
 e) Male friendships – sharing feelings; Female friendships – activity
64. **Who conducted the experiments with chimps in order to study learning?**
 a) B. F. Skinner
b) W. Köhler
 c) E. L. Thorndike
 d) L. Thurstone
 e) J. Piaget
65. **Protodeclarative pointing can be observed first at:**
 a) 3th – 6th month
b) 6th – 12th month
 c) approx.. from 18 months on
 d) is developed with first “real words”
 e) between 2 and 3 years old
66. **What happened in Milgram's obedience experiments when subjects received their orders over the phone?**
 a) They conformed more completely due to the formality of the telephoned instructions.
 b) They completely refused to participate.
c) They were far less obedient.
 d) They behaved the same as in face-to-face conditions.
 e) They were only slightly more obedient than they were in face-to-face conditions.
67. **Which part of the brain is crucial for encoding new data into memory?**
 a) hypothalamus
 b) reticular formation
c) hippocampus
 d) cortex
 e) parietal lobe
68. **The term „tool“ as a mediational mean of mental development established:**
 a) J. Piaget
 b) L. Kohlberg
 c) M. Tomasello
 d) B. F. Skinner
e) L. S. Vygotsky
69. **Prostřednictvím čeho jsou mentálně reprezentovány klasické pojmy?**
 a) prototypy
b) jádrové vlastnosti
 c) schémata
 d) stereotypy
 e) archetypy

70. **Jak se nazývá nejmenší lingvistická jednotka nesoucí význam?**
- foném
 - morfém**
 - grafém
 - slovo
 - lingvém
71. **Který z následujících psychologů se nejvíce zabýval dynamikou v malých sociálních skupinách?**
- J. Moreno
 - S. Asch
 - K. Lewin**
 - R. Zajonc
 - A. Bandura
72. **V jakých úlohách se typicky uplatňuje divergentní myšlení?**
- v úlohách s jednou správnou odpovědí
 - ve verbálních úlohách
 - v numerických úlohách
 - v úlohách vyžadujících prostorovou představivost
 - v úlohách vyžadujících kreativitu**
73. **Které tvrzení o přechodovém objektu je pravdivé?**
- Přechodový objekt má nemateriální povahu.
 - Přechodový objekt náleží vnitřní psychické realitě.
 - Přechodový objekt souvisí s (dobře pečujícím) primárním rodičem.**
 - Přechodový objekt se objevuje v 6. – 7. měsíci.
 - Přechodový objekt je jedním z klíčových konceptů M. Mahlerové.
74. **Které z následujících tvrzení je v souladu s teorií frustrace-agrese?**
- Frustrace funguje pro jedince jako legitimizace agrese, která však může mít zcela odlišné zdroje.
 - Frustrace jako překážka při dosahování cílů vede k vytvoření agrese, která má danou překážku odstranit nebo alespoň uvolnit napětí zaměřením na náhradní objekt.**
 - Frustrace vyvolává agresi a ta zpětně posiluje frustraci.
 - Agrese je automatickou instinktivní reakcí na jakýkoliv typ frustrace a zaměřuje se vždy na nejslabší cíl, aby skrze jeho podrobení mohla být uvolněna negativní energie.
 - Frustrace vyvolává stav kognitivní pohotovosti vůči určitým informacím, které pokud se objeví, nutně (automaticky) spouštějí agresi.
75. **Co je charakteristické pro logickou dedukci na rozdíl o dedukce pragmatické?**
- Platí na základě svého obsahu.
 - Platí na základě obsahu i formy.
 - Platí pouhou svojí formou.**
 - Platí pouze s určitou pravděpodobností.
 - Platí universálně napříč kulturami.
76. **Škála T. B. Brazeltona hodnotí novorozence v následujících oblastech:**
- fyziologické projevy, interakce s matkou, projevy základních reflexů (Moro reflex, Babinského reflex)
 - fyziologický stav, oční kontakt, motorické chování, Moro reflex
 - ovládání fyziologického stavu, interaktivní chování, motorické chování, reakce na stres**
 - ovládání fyziologického stavu, interakce, motorické chování, smyslové vnímání
 - fyziologický stav, emoční stav, reakce na stres, sací reflex
77. **Jaká reakce jedince na sociální role není součástí typologie reakcí podle P. Lersche?**
- identifikace s rolí
 - ignorování role a tedy absence jakékoliv reakce**
 - modifikace role
 - manifestní protest
 - vnější naplňování s vnitřní distancí

78. **Který z následujících jevů je příkladem konstruktivní povahy paměti?**
- stereotypy
 - proaktivní útlum
 - retroaktivní útlum
 - reminiscence
 - flashbacky
79. **Podle teorie D. Sterna má self následující úrovně:**
- vynořující se self, experienciální self, reprezentující self a subjektivní self
 - jaderné self, reprezentující self, subjektivní self a intencionální self
 - vynořující se self, jaderné self, subjektivní self a narativní self**
 - jaderné self, intencionální self, afektivní self a výkonové self
 - experienciální self, narativní self, intencionální self a vynořující se self
80. **Za jakých okolností lidé nemají tendenci chovat se altruisticky?**
- Situace není vymezena jako pomoc.
 - Náklady na pomoc jsou příliš vysoké.
 - Lidé mají obavu z nekompetentnosti.
 - Lidé mají obavu z posměchu druhých.
 - Platí všechny výše uvedené okolnosti.**
81. **Co je podstatou imaginace podle Freudovy psychoanalýzy?**
- proces zhuštění
 - proces přesunutí
 - zamaskované vyjádření vytěsněného**
 - sekundární proces
 - druhotné zpracování
82. **Ve které z následujících situací jde o projev asociativní hry?**
- Zájem o vrstevníky se začíná odlišovat od zájmu o jakékoli hračky.
 - Jedno dítě se o druhé buď vůbec nezajímá, nebo je zájem podobný zájmu o jakoukoli hračku.
 - Dítě je schopno při hře napodobovat chování odpovídající běžným životním situacím.
 - Dítě se naučí nejen přátelským kontaktům, ale i vzájemnému napodobování při hře.
 - Dítě se naučí, že při hře může vrstevníky nejen napodobovat, ale mohou si také vyměňovat hračky.**
83. **Čemu se učí člověk či zvíře při operantním podmiňování?**
- reakcím**
 - signálům
 - podmíněným podnětům
 - nepodmíněným podnětům
 - znakům
84. **Jaký je rozdíl mezi vysvětlením altruistického chování pomocí konceptu situačního stresu a pomocí konceptu situační empatie?**
- Rozdíl mezi oběma koncepty spočívá pouze v tom, že v případě konceptu situačního stresu se pozornost věnuje ambivalentnosti pocitů altruistické osoby, která může pochybovat o účinnosti vlastního jednání.
 - Koncept situační empatie předpokládá, že východiskem altruistického chování je přijetí úhlu pohledu potřebné osoby, zatímco koncept situačního stresu považuje altruistické chování za důsledek nepříjemného pocitu z přítomnosti potřebné osoby.**
 - Podle obou konceptů lidé mají přirozenou tendenci chovat se ke každému člověku altruisticky, avšak v závislosti na míře sympatií, které v nich druhý člověk vzbuzuje, prožívají buď empatii (pozitivní pocity), nebo stres (negativní pocity).
 - Koncept situačního stresu se k výkladu altruistického chování vůbec nepoužívá. Za výhradní motiv altruistického chování je považována empatie.
 - Situační stres je prožíván jako zvýšené napětí. To může stimulovat vznik a prohloubení empatie vůči člověku, který se nachází ve shodné situaci.

85. **R. L. Fantz ve svých studiích z 60. let ukázal významné fenomény, které se týkají:**
- vnímání zvuků v raném období vývoje dítěte
 - specifičnosti interakce mezi matkou a dítětem v raném období vývoje dítěte
 - preference zrakového vnímání v raném období vývoje dítěte**
 - vnímání barev v raném období vývoje dítěte
 - reakce na hlasitý zvuk v raném období vývoje dítěte
86. **Která z následujících možností obsahuje pouze primární emoce (podle P. Ekmana)?**
- odpor, radost, překvapení, vztek**
 - radost, strach, žárlivost, vztek
 - stud, radost, vina, strach
 - vztek, radost, žárlivost, hrdost
 - hněv, znechucení, lítost, vina
87. **Co je to vigilance?**
- jasnost vědomí
 - schopnost reagovat na podněty**
 - zvýšená úroveň pozornosti
 - porucha spánku
 - rozšířený stav vědomí
88. **Dlouhodobě asynchronizované interakce matka-dítě vedou:**
- k opoždění vývoje dítěte
 - k depresivním stavům u matek
 - k zvýšené aktivitě dítěte
 - k agresivním projevům u dítěte
 - k ztrátě zájmu o sociální interakci u dítěte**
89. **Kdo chápal řečové aktivity jako „verbální chování“?**
- J. Piaget
 - B. F. Skinner**
 - N. Chomsky
 - L. S. Vygotskij
 - C. E. Osgood
90. **J. Robertson a J. Bowlby popsali tři základní separační reakce dítěte ve věku zhruba 2 let. Které to jsou?**
- apatie, protest, odpoutání se
 - protest, zoufalství, odpoutání se**
 - protest, smíření se, odpoutání se
 - protest, smíření se, apatie
 - zoufalství, smíření se, nezávislost
91. **Která z následujících možností obsahuje faktor či faktory, které jsou podle dominantních teorií klíčové pro vznik partnerských vztahů?**
- podobnost postojů a fyzická přitažlivost
 - fyzická blízkost
 - fyzická blízkost, podobnost postojů a fyzická přitažlivost**
 - fyzická přitažlivost
 - fyzická blízkost a podobnost postojů
92. **Jedna fáze tvořivého procesu je dle G. Wallase typická tím, že v ní náhle dojde k vyřešení problému. Tuto fázi nazýváme:**
- inkubace
 - indikace
 - iluminace**
 - preparace
 - verifikace

93. **Ve kterém období začínají fungovat senzorické dráhy bolesti?**
10. týden prenatalního období
 15. týden prenatalního období
 25. týden prenatalního období
 - 20. týden prenatalního období**
 30. týden prenatalního období
94. **Co odhalily interkulturní výzkumy emocí provedené P. Ekmanem?**
- Výrazy primárních emocí jsou přibližně stejné napříč různými kulturami.**
 - Výrazy i prožívání emocí jsou v každé kultuře zcela specifické.
 - Príslušníci různých kultur nedokáží z výrazu správně usuzovat na emoci druhého.
 - Príslušníci různých kultur disponují odlišnými emocemi.
 - Typy emocí, jejich projevy a kvalita prožívání jsou výhradně individuální.
95. **Jaké dva druhy kognitivních stylů uplatňujících se v tvořivosti rozlišuje Kirton?**
- koordinátoři a realizátoři
 - facilitátoři a inhibitoři
 - adaptátoři a inovátoři**
 - konvenční a nekonvenční
 - submisivní a dominantní
96. **H. Schmidt vydělil následující předmětné okruhy vývojové psychologie:**
- deskriptivní studium psychiky, explanativní studium psychiky, longitudinální studium psychiky
 - historické studium psychiky, fylogenetické studium psychiky, antropomorfické studium psychiky, průřezové studium psychiky
 - ontogenetické studium psychiky, retrospektivní studium psychiky, fylogenetické studium psychiky, explanativní studium psychiky
 - aktuální geneze psychiky, ontogenetické studium psychiky, deskriptivní studium psychiky, explanativní studium psychiky
 - fylogenetické studium psychiky, studium antropogeneze psychiky, ontogenetické studium psychiky, aktuální geneze psychiky**
97. **Která z následujících možností nejlépe odpovídá hypotéze obličejové zpětné vazby (the facial feedback hypothesis)?**
- Ačkoliv výrazy tváře mohou ovlivnit emoce, neprodukují skutečné fyziologické změny.
 - Aby výrazy tváře vzbuzovaly příslušnou emoci, musí být lidé schopni uvědomit si je.
 - Výrazy tváře jsou nezbytnou součástí emoční zkušenosti, která bez nich není pro člověka přístupná.
 - Výrazy tváře mohou vést ke spuštění a prohloubení emočního stavu.**
 - Přestože jsou výrazy tváře důležité, mají jen sekundární roli v procesu navozování emočního stavu.
98. **Kdo jako první popsal teorii mysli?**
- U. Frithová a M. Snowlingová
 - J. Bowlby a M. Ainsworthová
 - S. Baron-Cohen a F. Happéová
 - D. Premack a G. Woodruff**
 - A. M. Leslie a E. Schopler
99. **Jak se nazývá vliv skupiny vyvíjený na jedince, který zastává odlišný názor, avšak postupně jej mění, protože důvěřuje pravdivosti názoru ostatních?**
- normativní
 - sociální
 - konformní
 - informační**
 - konativní
100. **U studentů, kteří preferují hodně těžké nebo naopak velmi jednoduché úkoly, bude pravděpodobně převládat:**
- potřeba afiliace
 - potřeba moci
 - potřeba dosažení úspěšného výkonu
 - potřeba sebeurčení
 - potřeba vyhnout se neúspěchu**

101. **Porozumění subjektivitě druhých, jejich vnitřním prožitkům se nazývá:**
- a) intuitivní rodičovství
 - b) sociální biofeedback
 - c) socializační proces
 - d) teorie mysli**
 - e) emoční zralost
102. **Ke kterému jevu náleží tato definice: „Nižší výskyt nedominantních reakcí (nové, složité či nevyzkoušené reakce) vlivem přítomnosti ostatních“?**
- a) sociální inhibice**
 - b) sociální facilitace
 - c) sociální inovace
 - d) sociální kompenzace
 - e) sociální srovnávání
103. **Jak nazýváme nepříjemný stav napětí vznikající narušením homeostaze a vyznačující se pohotovostí reagovat na důležité podněty?**
- a) instinkt
 - b) incentiva
 - c) zvyk
 - d) drive**
 - e) metapotřeba
104. **Jaký je průměrný věk menarché v ČR?**
- a) přibližně 10-11 let
 - b) přibližně 11-12 let
 - c) přibližně 12-13 let**
 - d) přibližně 14-15 let
 - e) přibližně 15-16 let
105. **Co měří implicitní asociační test (IAT)?**
- a) schopnost nevědomého učení
 - b) implicitní paměť
 - c) schopnost jedince asociovat pojmy
 - d) podprahové vnímání
 - e) implicitní postoje**
106. **Vztah mezi podnětem a počítkem byl řešen zejména v rámci:**
- a) behaviorismu
 - b) gestaltismu
 - c) psychofyziky**
 - d) asocianismu
 - e) sociálního konstruktivismu

107. **Jaká emoce nepatří mezi šest základních emocí podle Paula Ekmana?**
- překvapení
 - důvěra**
 - hněv
 - strach
 - štěstí
108. **V teorii E. H. Eriksona a J. Marcii se rozlišují čtyři základní typy identit. Která z následujících možností obsahuje správnou charakteristiku tzv. dosažené identity?**
- Člověk s dosaženou identitou si vytvořil prostřednictvím nápodoby konzistentní a stabilní představu o tom, kým je, a ve své životní pozici se cítí neotřesitelný.
 - Člověk s dosaženou identitou se právě nachází ve fázi aktivního hledání, klade si otázky o sobě samém a svém vztahu k okolí, experimentuje s různými životními styly a pozicemi.
 - Člověk s dosaženou identitou si připadá zralý, zaujal pevnou životní pozici, která však není výsledkem aktivního hledání, nýbrž automatického přijetí vlivů okolí.
 - Člověk s dosaženou identitou si začíná uvědomovat, kým je, ale zatím nemá rozvinutou sociální stránku své identity, tj. necítí přináležet k určitým skupinám.
 - Člověk s dosaženou identitou prošel obdobím aktivního hledání vlastního sebeurčení a následně zaujal svoji životní pozici, včetně přijetí životních hodnot.**
109. **Které druhy sexismu jsou v současné době teoreticky rozlišovány (v návaznosti na přístup P. Glicka a S. Fiske)?**
- hostilní a ambivalentní sexismus
 - radikální a obranný sexismus
 - hostilní, benevolentní a ambivalentní sexismus**
 - radikální, ambivalentní a slabý sexismus
 - reaktivní, agresivní a konstruktivní sexismus
110. **Které jednotlivé složky se podle klasického teoretického přístup rozlišují v postojích?**
- afektivní, kognitivní, konativní**
 - volní, kognitivní, sociální
 - emoční, informační
 - implicitní, explicitní
 - centrální, periferní
111. **Kdo zavedl do psychologie pojem fluidní (fluid) a krystalizovaná (crystallized) inteligence?**
- F. Galton
 - A. Binet a T. Simon
 - R. Sternberg
 - R. B. Cattell a J. L. Horn**
 - J. P. Guilford
112. **Co označujeme jako vermikulární pohyby?**
- pohyby embrya zaznamatelné kolem 7. týdne prenatálního období**
 - pohyby očních víček patrné u plodu cca od 7. měsíce prenatálního období
 - mimovolní pohyby zaznamatelné u novorozenců ve spánku
 - pohyby úst podobné polykání v prenatálním období
 - volní pohyby plodu patrné při reakci na činnost matky
113. **Které přiřazení neverbálního komunikačního projevu k jeho konkrétnímu příkladu je správné?**
- mimika: upřený pohled očí
 - posturologie: položení ruky na rameno komunikačního partnera
 - kinezika: momentální úprava těla, např. oblečení
 - proxemika: hlasitost promluvy
 - gesta: pohyby rukou v tempu promluvy**
114. **Jaké tvrzení je známé jako Flynnův efekt?**
- děti z nižšího socioekonomického prostředí vykazují nižší dědičnost inteligence
 - je-li agresivní chování odměněno, má tendenci se opakovat
 - verbální inteligence je nezávislá na matematické inteligenci
 - pokud je u pacienta poškozena explicitní paměť, implicitní paměť bývá obvykle zachována
 - inteligence populace se celosvětově mírně zvyšuje v čase**

115. Do kolika let věku dítěte hovoří J. Piaget v souvislosti s mravním usuzováním o tzv. imanentní spravedlnosti?
- přibližně do 4 let
 - přibližně do 6 let
 - přibližně do 8 let
 - přibližně do 10 let**
 - přibližně do 12 let
116. Který z následujících rozdílů nevystihuje vztah mezi socializací v rodině a ve škole?
- osvojování základních představ o světě versus budování poznání na základě už osvojených představ
 - absence explicitních, formalizovaných pravidel versus přítomnost formalizovaných pravidel
 - výjimečné postavení dítěte versus začlenění do kolektivu
 - osvojování vzorců chování skrze nápodobu versus osvojování vzorců chování skrze odměny a tresty**
 - vztahy založené na emocích versus vztahy instrumentální
117. Kdo je autorem modelu pozornosti jako časného filtru?
- D. E. Broadbent**
 - A. Treismanová
 - D. Kahneman
 - J. Deutsch a D. Deutschová
 - D. A. Norman a D. G. Bobrow
118. Které vývojové období můžeme pojmenovat jako etapu střízlivého realismu?
- mladší školní věk**
 - předškolní věk
 - střední adolescence
 - raná dospělost
 - pravé stáří
119. Které z následujících vymezení vystihuje efekt prvního dojmu?
- tendence změnit první dojem pod vlivem následných informací, jsou-li s ním v protikladu a jsou-li silnější
 - tendence upřednostňovat při vytváření dojmu takové informace, které jsou výrazné a odlišné
 - tendence snižovat význam informace, pokud je podaná v kontextu dalších, nesouvisejících informací
 - tendence vytvářet si komplexní představy o druhých lidech i nad rámec empiricky dostupných informací
 - tendence upřednostňovat při vytváření představy o druhém člověku počáteční informace**
120. Instrumentální podmiňování má nejbliže:
- ke klasickému podmiňování
 - k S-S učení
 - k operantnímu podmiňování**
 - k podmiňování druhého řádu
 - k učení se podnětům
121. Kdo zavedl do zkoumání řešení problémů Termín „stavový prostor“?
- L. A. Cooper a R. N. Shepard
 - J. A. Fodor a S. M. Kosslyn
 - S. M. Kosslyn a B. J. Reiser
 - A. Newell a H. A. Simon**
 - R. B. Cattell aj. L. Horn
122. Které z následujících vyjádření nejlépe charakterizuje kulturní psychologii?
- Kultura je utvářena lidskou myslí.
 - Psychologie by se měla zaměřit na rozdíly mezi kulturami.
 - Psychologické teorie jsou motivovány kulturními zájmy.
 - Lidská mysl je utvářena kulturou.**
 - Kulturu je třeba vysvětlovat universálními psychologickými zákonitostmi.

123. V jaké vývojové etapě dominují následující charakteristiky emočního prožívání?
Méně přiměřené, proměnlivé, podrážděné, rozmrzelé, bezprostřední, bez schopnosti většího odstupu, emoční egocentrismus, zároveň uzavřenější, introvertnější, emoční ruminace (ulpívání).
- mladší školní věk
 - raná a střední adolescence**
 - raná dospělost
 - vlastní stáří
 - pozdní stáří
124. Při třídění neverbální komunikace se používá mimo jiné označení „komponenty“. Které z následujících přiřazení komponentů a konkrétních projevů je chybné?
- komponenty I. řádu – pozice a poloha těla
 - komponenty II. řádu – zrakový kontakt, mimika, gesta
 - komponenty III. řádu – oblečení, účes
 - komponenty IV. řádu – dlouhodobé vnější úpravy těla
 - komponenty V. řádu – hlasitost a tempo promluvy**
125. V jaké etapě je podle I. Kohlberga jedinec v rámci svého morálního vývoje orientován na univerzální etiku?
- existují značné interindividuální rozdíly
 - stádium prekonvenční
 - stádium konvenční
 - stádium postkonvenční**
 - platí ve všech stádiích
126. Pokud předpokládáme Weberovu konstantu pro vnímání chuti $k=0,2$, změny v množství koření si polovina lidí všimne až po zvýšení množství koření v pokrmu o:
- 20%**
 - 2%
 - 0,2 gramu
 - 2 gramy
 - 0,2%
127. Čeho se týká sekulární akcelerace?
- urychlení vývoje řeči oproti předchozí generaci
 - urychlení zahájení pohlavního života oproti předchozí generaci
 - urychlení kognitivních změn oproti předchozí generaci
 - urychlení procesu separace od rodičů oproti předchozí generaci
 - urychlení růstu, váhy a znaků dospívání oproti předchozí generaci**
128. S počátky sociální psychologie jako samostatné psychologické disciplíny jsou spojeny otázky, jak funguje společenství lidí a dav, kterými se zabývala tzv. psychologie davu a psychologie národů. Který z následujících autorů k nim není řazen?
- G. Le Bon
 - M. Lazarus
 - G. Tarde
 - F. Galton**
 - W. Wundt
129. Jak je na sítnici situovaná slepá skvrna oproti optické ose u levého oka?
- vlevo od osy
 - nad osou
 - pod osou
 - vpravo od osy**
 - na ose
130. W. Furman a E. A. Wehnerová (1997) představují vývoj romantického vztahu jako postupné vynořování a integraci čtyř behaviorálních systémů. Určete jejich správné pořadí:
- sex/reprodukce, péče, afiliace, citová vazba (attachment)
 - péče, afiliace, citová vazba (attachment), sex/reprodukce
 - afiliace, péče, sex/reprodukce, citová vazba (attachment)
 - citová vazba (attachment), péče, sex/reprodukce, afiliace
 - citová vazba (attachment), afiliace, péče a sex/reprodukce**

131. V které z následujících situací hraje nejmenší úlohu sociální vnímání a poznávání?
- Student se připravuje z učebnice na písemnou zkoušku.
 - Učitelka zkouší žáka u tabule a vybízí ostatní děti k hodnocení jeho výkonu.
 - Psycholožka se chystá na setkání s klientem.
 - Bývalé spolužačky se setkávají na večírku a hovoří o svých životech.
 - Rodič vybírá dárek pro své dítě.
132. Které z uvedených tvrzení nepatří mezi Cannonovy výtky na adresu James-Langeovy teorie?
- chirurgický zásah nemusí narušit emoční reakce
 - fyziologická odezva je velmi podobná pro různé emoce
 - vnitřní orgány reagují pomalu, zatímco např. úlek je rychlý
 - očekávání má vliv na prožívání emoce**
 - navozené vzrušení (adrenalin) vede k arousalu, ne nutně k nějaké emoci
133. Kdy se v dětské kresbě objevuje kresba postavy z profilu?
- kolem 5. roku
 - kolem 7. roku**
 - kolem 8. roku
 - kolem 9. roku
 - kolem 10. roku
134. Který z následujících autorů není vůbec spojen s výzkumy konformity v sociálních skupinách?
- H. Kelly**
 - S. Asch
 - M. Sherif
 - P. Zimbardo
 - S. Moscovici
135. Co označuje termín spánková apnoe?
- Jedinec nedosáhne takové kvality spánku, aby nebyla narušena jeho výkonnost během dne.
 - Jedinec přestane v průběhu spánku dýchat.**
 - Jedinec se v průběhu noci budí v pravidelných intervalech.
 - Jedinec trpí nezvladatelnými záchvaty ospalosti.
 - Jedinec se v průběhu noci budí v nepravidelných intervalech.
136. Řešení konfliktu mezi snaživostí a pocitem méněcennosti je podle Eriksona vývojovým úkolem:
- batolecího období
 - předškolního období
 - mladšího školního věku**
 - časné adolescence
 - mladé dospělosti